

A doua cauză de mortalitate în lume în următorul deceniu – B.P.O.C.

Boala Pulmonară Obstructivă Cronică (**BPOC**) este o afecțiune pulmonară eterogenă caracterizată prin simptome respiratorii cronice (dispnee, tuse, producere de spută și/sau exacerbări) datorate anomaliilor căilor respiratorii (bronșită, bronșiolită) și/sau alveolelor (emfizem pulmonar) care provoacă obstrucție persistentă, adesea progresivă, a căilor respiratorii.

BPOC este rezultatul interacțiunilor dintre gene și mediu care au loc pe parcursul vieții individului, interacțiuni care pot afecta plămânii și/sau pot altera procesele normale de dezvoltare/îmbătrânire ale acestora. Principalele expuneri la factorii de risc ambientali, de comportament și profesionali care duc la BPOC sunt fumatul și inhalarea de particule și gaze toxice provenite din poluarea aerului casnic/ de la locul de muncă sau exterior (rezultate din arderea lemnului, a combustibililor din biomasă, a substanțelor chimice de impregnare sau deșeurilor), dar pot contribui și alți factori predispozanți, ca dezvoltarea anormală a plămânilor și îmbătrânirea accelerată a plămânilor. Cel mai relevant (deși rar identificat) factor de risc genetic pentru **BPOC** identificat până în prezent sunt mutațiile genei **SERPINA1**, care duc la deficit de **α 1-antitripsină**, dar și alte variante genetice, cu o influență redusă, sunt asociate cu o **funcție pulmonară redusă** și cu riscul de BPOC. Pacienții cu **BPOC** se plâng de obicei de respirație șuierătoare, apăsare în piept, oboseală, limitare a activității și tuse seacă ori productivă și pot prezenta frecvent exacerbări, care le influențează starea de sănătate, prognosticul bolii și necesită măsuri curative și terapeutice specifice, ce pot merge până la oxigenoterapie în stadiile avansate de boală. Pacienții cu **BPOC** prezintă frecvent și alte **comorbidități** - boli asociate care le influențează, de asemenea, starea clinică și prognosticul și necesită tratament specific. Acestea pot imita și/sau agrava un puseu de acutizare. **BPOC** este o boală frecventă, ce poate fi prevenită, diagnosticată rapid și tratată, însă subdiagnosticarea, diagnosticarea greșită sau neglijarea terapeutică duc la evoluție și agravare. Conștientizarea faptului că factorii de mediu, alții decât fumatul, pot contribui la instalarea și evoluția **BPOC**, că aceasta poate apărea devreme în viață și **poate afecta persoanele tinere**, chiar adolescenți, că există afecțiuni precursorare (pre-BPOC), deschide noi oportunități pentru prevenirea, diagnosticarea precoce și intervenția terapeutică promptă și adecvată. **BPOC** este o cauză principală de morbiditate și mortalitate la nivel mondial, cu o povară economică și socială substanțială în creștere - una dintre **primele trei cauze de deces la nivel mondial**, iar 90% din aceste decese au loc în țările cu venituri mici și medii. Prevalența, morbiditatea și mortalitatea cauzate de BPOC variază de la o țară la alta și este adesea direct legată de prevalența fumatului, dar în multe țări poluarea mediului reprezintă factori de risc importanți pentru BPOC. Peste 3 milioane de persoane au murit din cauza BPOC în 2012, reprezentând 6% din totalul deceselor la nivel global. În Raportul OMS din 2020 "Global Health Estimates" despre cauzele principale de mortalitate și dizabilitate la nivel mondial în perioada 2000-2019, pneumonia și alte boli ale tractului respirator inferior au reprezentat grupul cel mai mortal dintre bolile transmisibile și împreună se clasează pe locul patru al principalelor cauze de

deces. Infecțiile tractului respirator inferior au luat mai puține vieți omenești în 2019, preciza OMS (numărul global de decese a scăzut cu aproape jumătate de milion față de anii 2000 - 2008). **BPOC** reprezintă o provocare importantă de sănătate publică; mulți oameni suferă de această boală ani de zile și mor prematur din cauza acesteia sau a complicațiilor. Se preconizează ca principalele cauze de deces în anul 2030 vor fi reprezentate de cardiopatiile ischemice (angina pectorală și infarctul miocardic), urmate de BPOC și infecțiile acute ale tractului respirator inferior. La nivel global, se preconizează că povara socio-economică generată de **BPOC** va crește în următoarele decenii din cauza expunerii continue la factorii de risc ambientali ai **BPOC** și a îmbătrânirii populației.

Dr. Enis Beitula

Medic Specialist Pneumologie

Ambulatoriul Integrat al S.C.C.F. Constanța